

Obsah

1	Aplikace tepla a chladu	13
1.1	Aplikace tepla	13
1.1.1	Působení tepla	13
1.1.2	Kontraindikace aplikace tepla	14
1.1.3	Vlastní aplikace tepla	15
1.2	Aplikace chladu	18
1.2.1	Vlastní aplikace chladu	18
1.3	Obklady a zábaly	19
1.3.1	Obklady	19
1.3.2	Zábaly	22
1.4	Samostudium	23
2	Edukační činnosti pečovatele	24
2.1	Cíle edukace klienta	25
2.2	Podmínky efektivní edukace	25
2.3	Obecné zásady efektivní edukace	26
2.4	Specifické zásady efektivní edukace	27
2.5	Faktory ovlivňující schopnost učit se	28
2.6	Metody edukace	29
2.6.1	Metody slovní	30
2.6.2	Metody názorné a demonstrační	30
2.6.3	Praktické metody	31
2.7	Samostudium	31
3	Duševní hygiena pečovatele	34
3.1	Zátěž pečovatele	34
3.2	Stres v práci pečovatele	35
3.2.1	Stresory	36
3.2.2	Fáze stresových reakcí	37
3.3	Syndrom vyhoření	38
3.3.1	Charakteristika syndromu vyhoření	38
3.3.2	Projevy vyhoření	39
3.4	Zvládání stresu	41
3.4.1	Zvládání profesního stresu	41
3.4.2	Aktivní přístup k životu	42

3.4.3	Relaxace	43
3.4.4	Autogenní trénink	46
3.5	Samostudium	47
4	Ošetrovatelská dokumentace	49
4.1	Význam ošetrovatelské dokumentace	49
4.2	Složky ošetrovatelské dokumentace	50
4.2.1	Ošetrovatelský záznam	50
4.2.2	Plán ošetrovatelské péče	56
4.2.3	Výstupní ošetrovatelský záznam	56
4.3	Zásady správné dokumentace	59
4.3.1	Chyby v dokumentaci	59
4.4	Zdroje informací o klientovi	59
4.5	Samostudium	60
5	Vedení a pomoc v domácnosti	62
5.1	Zanedbaná domácnost	62
5.2	Vlastní úklid	63
5.2.1	Údržba kuchyně	63
5.2.2	Údržba sociálního zařízení a WC	65
5.2.3	Údržba podlahových ploch	67
5.2.4	Úklid nábytku a zařízení bytu	67
5.2.5	Uložení dezinfekčních a mycích prostředků v domácnosti	67
5.3	Nákupy	68
5.3.1	Povinnosti pečovatele při nakupování	68
5.3.2	Povinnosti pečovatele při manipulaci s potravinami	68
5.4	Samostudium	70
6	Základy první pomoci v domácnosti klienta	71
6.1	Úvod do první pomoci	71
6.1.1	Vyšetření postiženého	71
6.1.2	Zajištění další pomoci	72
6.2	Zajištění dýchacích cest	73
6.2.1	Kontrola dýchání	73
6.2.2	Dýchání z úst do úst	75
6.3	Zástava krevního oběhu	76
6.4	Péče o klienta v bezvědomí a poruchy vědomí	77
6.5	Krvácení	80

6.5.1	Dělení krvácení	80
6.5.2	Způsoby zástavy krvácení	80
6.6	Náhlé stavy u diabetes mellitus	83
6.6.1	Hypoglykemické kóma	83
6.6.2	Hyperglykemické kóma	84
6.7	Samostudium	84
7	Psychosociální aktivizace klienta	86
7.1	Cíle aktivizace	87
7.2	Faktory ovlivňující možnosti aktivizace	87
7.3	Požadavky kladené na aktivity	88
7.4	Druhy činností	89
7.4.1	Aktivizace mentálních schopností	89
7.4.2	Činnosti podporující fyzické schopnosti	93
7.4.3	Činnosti podporující senzorické schopnosti	98
7.5	Samostudium	101
8	Péče o klienta s mentálním postižením	103
8.1	Charakteristika mentálního postižení	103
8.2	Dělení mentální retardace	104
8.2.1	Lehká mentální retardace (IQ 50–69)	104
8.2.2	Středně těžká mentální retardace (IQ 35–49)	104
8.2.3	Těžká mentální retardace (IQ 20–34)	105
8.2.4	Hluboká mentální retardace (IQ nižší než 20)	105
8.2.5	Downův syndrom	107
8.3	Psychologické zvláštnosti jedinců s mentální retardací	108
8.4	Organizace pomáhající osobám s mentálním postižením	108
8.5	Ošetrovatelská péče	109
8.5.1	Péče o dítě	110
8.5.2	Péče o dospělého klienta	114
8.6	Samostudium	115
9	Péče o klienta se zrakovým postižením	117
9.1	Charakteristika zrakového postižení	117
9.2	Organizace pomáhající osobám se zrakovým postižením	118
9.3	Odborná práce s osobami se zrakovým postižením	120

9.3.1	Kompenzační pomůcky pro klienty s postižením zraku	121
9.3.2	Nácvik prostorové orientace a samostatného pohybu	123
9.4	Pomoc pečovatele	124
9.4.1	Faktory ovlivňující spolupráci pečovatele a klienta	124
9.4.2	Vlastní péče	124
9.5	Zásady kontaktu pečovatele s nevidomým klientem	125
9.6	Desatero rad pro kontakt s klientem, kterého vede pes	126
9.7	Samostudium	127
10	Péče o klienta s tělesným postižením	129
10.1	Příčiny tělesného omezení	130
10.2	Péče o klienta s roztroušenou sklerózou	131
10.2.1	Charakteristika nemoci	131
10.2.2	Cvičení a fyzioterapie	133
10.2.3	Ošetrovatelská péče	134
10.2.4	Organizace pomáhající osobám s RS	137
10.2.5	Samostudium	138
10.3	Péče o klienta s Parkinsonovou nemocí	139
10.3.1	Charakteristika nemoci	140
10.3.2	Ošetrovatelská péče	142
10.3.3	Organizace pomáhající osobám s Parkinsonovou nemocí	152
10.3.4	Samostudium	153
10.4	Péče o klienta s cévní mozkovou příhodou	154
10.4.1	Charakteristika nemoci	154
10.4.2	Fyzioterapie nemocných	158
10.4.3	Ošetrovatelská péče	165
10.4.4	Organizace pomáhající osobám s CMP	170
10.4.5	Samostudium	171
10.5	Péče o klienta s poraněním míchy	171
10.5.1	Charakteristika poranění	172
10.5.2	Psychologická problematika osob s poraněním míchy	173
10.5.3	Ošetrovatelská péče	174
10.5.4	Organizace pomáhající osobám po úraze míchy	177
10.5.5	Samostudium	178

10.6	Kompenzační pomůcky	179
10.6.1	Význam kompenzačních pomůcek	180
10.6.2	Výběr vhodných pomůcek	180
10.6.3	Používání pomůcek	182
10.7	Úpravy bytu klienta	188
10.7.1	Překonávání schodů	188
10.7.2	Úprava ložnice a lůžka	188
10.7.3	Obývací pokoj	189
10.7.4	Podlahové krytiny	189
10.7.5	Dveře	190
10.7.6	Kuchyně	190
10.7.7	Koupelna a WC	191
10.7.8	Samostudium	191
11	Péče o klienta s duševní poruchou	194
11.1	Etiologie duševních poruch	194
11.2	Symptomy duševních poruch	195
11.2.1	Poruchy vnímání	195
11.2.2	Poruchy emocí	196
11.2.3	Poruchy pozornosti	196
11.2.4	Poruchy myšlení	196
11.2.5	Poruchy paměti	197
11.2.6	Poruchy intelektu	197
11.2.7	Poruchy vůle	198
11.2.8	Poruchy pudů	198
11.2.9	Poruchy osobnosti	198
11.3	Péče o klienta se schizofrenií	199
11.3.1	Charakteristika psychóz a schizofrenie	199
11.3.2	Příznaky poruchy	199
11.3.3	Léčba schizofrenie	200
11.3.4	Ošetřovatelská péče	202
11.4	Komunitní péče o duševně nemocné	206
11.4.1	Fokus	207
11.4.2	Bona, o.p.s.	207
11.5	Samostudium	208
12	Péče o klienta s chronickým diabetes mellitus	210
12.1	Charakteristika onemocnění	210
12.2	Rozdíl mezi DM 1. typu a DM 2. typu	212
12.3	Léčba diabetu	212

12.4	Komplikace diabetu	.215
12.5	Ošetrovatelská péče o diabetika s chronickými komplikacemi	.217
12.5.1	Psychologická problematika diabetu	.217
12.5.2	Ošetrovatelská péče	.218
12.6	Samostudium	.227
13	Péče o seniora s poruchami paměti	.229
13.1	Základní terminologie	.229
13.2	Specifické faktory stáří	.231
13.3	Vybrané problémy stáří	.232
13.3.1	Pohyb a cvičení	.232
13.3.2	Pády u seniorů	.233
13.3.3	Inkontinence moči a stolice, zácpa	.236
13.3.4	Výživa seniorů	.239
13.4	Péče o seniora s Alzheimerovou nemocí	.240
13.4.1	Charakteristika onemocnění	.240
13.4.2	Ošetrovatelská péče	.242
13.4.3	Zásady přístupu k seniorům s demencí	.249
13.5	Samostudium	.250
14	Péče o klienta s onkologickými nemocemi	.252
14.1	Charakteristika nádorů	.252
14.2	Rizikové faktory podílející se na vzniku nádorů	.254
14.3	Příznaky nádorových onemocnění	.254
14.4	Léčení nádorových nemocí a nežádoucí účinky léčby	.255
14.4.1	Léčba nádorů podle účelu a cíle	.255
14.4.2	Způsoby léčby	.256
14.5	Psychologická problematika nádorových onemocnění	.258
14.5.1	Reakce pacienta na sdělení diagnózy	.259
14.5.2	Zásady kontaktu s klientem	.260
14.6	Ošetrovatelská péče	.261
14.6.1	Péče o bolest a tělesný komfort	.261
14.6.2	Péče o nežádoucí účinky při ozařování hlavy a krku, příjem stravy a tekutin	.263
14.6.3	Péče o nežádoucí účinky ozařování dutiny břišní	.269
14.6.4	Péče o hygienu, zvláštní péče o ozařovanou kůži	.270
14.6.5	Prevence infekčních onemocnění	.272

14.6.6	Péče o odpočinek, spánek, trávení volného času	.273
14.7	Samostudium	.274
15	Péče o klienta v terminálním stadiu nemoci	.277
15.1	Paliativní péče	.277
15.1.1	Předpoklady pro poskytování domácí paliativní péče	.278
15.1.2	Nejčastější příznaky konečného stadia nemoci	.278
15.2	Ošetrovatelská péče	.279
15.2.1	Péče o biologické potřeby	.279
15.2.2	Péče o vyšší potřeby	.281
15.3	Fáze umírání a smrti	.282
15.4	Péče o mrtvé tělo	.283
15.5	Samostudium	.285
Literatura	. . . . .	.286
Rejstřík	. . . . .	.294